

Visuomenės sveikatos specialistai primena ką reikia žinoti apie silantus

Lietuvoje nuolat vykdoma vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis prevencinė programa.

Kas yra silantai? Silantai – tai skysta plombinė medžiaga, kuria užpildomos nuolatinių krūminių dantų vagelės. Taip dantys apsaugomi nuo dantų ėduonies, be to, juos lengviau valyti. Verta žinoti, kad silantais dengiami tik nesugedę nuolatiniai dantys.

Ar silantai visiškai apsaugo nuo ėduonies? Nors dantų ėduonies profilaktika gali būti vykdoma įvairiomis priemonėmis, tačiau įrodymais pagrįsti medicinos duomenys patvirtina silantavimo efektyvumą. Specialistai teigia, kad laiku padengus vaikų dantis silantais, **karieso atsiradimo tikimybė sumažėja 80–90 procentų.**

Kokio amžiaus vaikų dantukai gali būti dengiami silantu? 6 – 14 metų. Efektyviausia ir rekomenduojama vos išdygus pirmiems nuolatiniais krūminiais dantis. Delsti negalima, nes vėliau padengimas silantais neduos norimo efekto.

Ar dengimas silantais skausmingas? Ne. Tai neskausminga keliolika minučių trunkanti procedūra. Dantuko gręžti nereikia. Danties paviršius nuvalomas, apdorojamas specialiais skysčiais ir padengiamas silantu, naudojant labai mažą šepetėlį ar specialų švirksną, silantas šiuo metu dažniausiai yra sukietinamas, panaudojant specialią šviesą.

Ar ši paslauga mokama? Pagal šią programą numatytas paslaugas 6–14 metų vaikams nemokamai teikia sutartį su teritorine ligonių kasa sudariusios poliklinikos, šeimos medicinos centrai, kuriuose dirba gydytojai odontologai arba burnos higienistai. Gydomo įstaigoms, sudariusioms sutartį su ligonių kasomis, iš PSDF biudžeto mokama už visas minėto amžiaus vaikams suteiktas paslaugas. Nesudarę šių sutarčių privačiai dirbantys odontologai tokių paslaugų nemokamai neteikia.

Kodėl vienu vaikų dantis ėduonis puola dažniau nei kitų? Dantų ėduonies atsiradimą lemia daugelis priežasčių: burnos higiena, sumažėjęs dantų atsparumas, dantų apnašos, paveldimumas. Įtakos turi ir mitybos įpročiai: neracionali mityba, didelis angliavandenių kiekis maiste, netinkamas mitybos režimas, mažas fluoro kiekis geriamajame vandenyje ir kt.

Ką daryti jeigu iškrito silantas? Padengtų silantais dantų **kontrolė atliekama po 3 mėnesių,** vėliau – kiekvieno profilaktinio tikrinimosi metu. Jei silantas iškrenta, krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis procedūra kartojama.